

Intervju

Nicolas Sanchez Puerto Ob svetovnem dnevu okolja smo se pogovorili z raziskovalcem na Oddelku za kemijo in biološke znanosti na Norveški univerzi za znanost in tehnologijo v Trondheimu

»Večina okoljskih izzivov je globalnega obsega«

Mila Gergolet,
Martina Cavotta

TRST Današnji dan, 5. junij, je svetovni dan okolja, praznujemo pa ga že od leta 1973 in je eden najstarejših svetovnih dni, za katere je dala pobudo Organizacija združenih narodov. Na tak dan se je vredno pozanimati o okoljskih problemih, tako da bolje razumemo, kaj se sploh dogaja okoli nas, in se zavzemamo živeti bolj trajnostno.

Okoljski problemi so velika skrb vseh nas, in da bi več izvedeli o tem, smo se pogovorili s 43-letnim Nicolasom Sanchezom Puertom z Oddelka za kemijo in biološke znanosti na Norveški univerzi za znanost in tehnologijo (NTNU) v Trondheimu na Norveškem.

Za kaj si odgovoren pri svojem delu?

Sem del raziskovalne skupine za morsko kemijo in biogeokemijo. Odgovoren sem za izvajanje raziskav in analizo vzorcev elementov v sledovih, ki jih lahko poznamo kot mikrohranila, včasih pa tudi kot onesnaževala. Skupaj s sodelavci prispevamo k razumevanju, kako ti elementi oblikujejo biologijo in kemijo oceanov.

Kateri je najpomembnejši projekt, pri katerem si sodeloval?

Ne gre za en sam projekt, temveč za splošno dolgoletno vključenost v raziskovanje polarnih ekosistemov – tako Arktike kot Antarktike. Imel sem priložnost večkrat obiskati oba ekosistema. Ljudje pogosto mislijo, da gre za zelo podobna, a oddaljena kraja, s katerima se večina ne povezuje. V resnici sta zelo različna, imata pa eno žalostno skupno značilnost: poli spadajo med območja na svetu, kjer so podnebne spremembe najhitrejše.

Druga pomembna skupna značilnost je, da poli kljub oddaljenosti od večine poseljenih območij igrajo ključno vlogo pri oblikovanju svetovnega podnebja.

S katero raziskavo se ukvarjaš zdaj?

Trenutno raziskujem vlogo železa kot mikrohranila v oceanu. Ena izmed pomembnih razlik med Arktiko in Antarktiko je ključna vloga, ki jo ima železo pri produktivnosti Južnega oceana. Z drugimi besedami, morske mikroalge – ki so odgovorne za fotosintezo in proizvodnjo kisika, podobno kot drevesa in rastline na kopnem – imajo pomanjkanje železa. To je na Antarktiki zelo pomembno, saj je potencial regije za morsko življenje ome-

Nicolas Sanchez Puerto Večkrat je obiskal tako Arktiko kot Antarktiko. OSEBNI ARHIV

jen prav zaradi tega pomanjkanja železa.

Kaj izhaja iz te raziskave?

V zadnjih desetletjih raziskav so se znanstveniki osredotočali na razumevanje naravnega kroženja železa. Poskušamo odgovoriti na vprašanja, kot so, od kod prihaja železo in zakaj nekaterim območjem oceana železa primanjkuje, drugim pa ne.

V trenutnem projektu poskušamo razumeti, kako bodo spremembe v dotoku snovi z antarktične celine – kopenski material, povezan predvsem z ledeniki – vplivale na mikroalge v oceanu. Raziskava še vedno poteka in na rezultatih še delamo.

Kakšno je stanje okolja/morja na podlagi izsledkov tvojih raziskav?

To je zahtevno obdobje za trenutno stanje oceanov. Ni enega samega najpomembnejšega problema, ki bi ga morali rešiti, vendar so skupni učinki podnebnih sprememb in čezmernega ribolova zelo pomembni. Obstaja veliko pozitivnih primerov izboljšanja upravljanja ribolova in morskih virov, vendar mora družba hkrati razumeti, da bodo številni vplivi, zlasti tisti, povezani s podnebnimi spremembami, dolgotrajni, tudi če bi danes popolnoma ustavili vse izpuste CO₂.

Koliko Norveška vlaga v raziskave za okolje?

Dober in objektivni način za pristop k temu vprašanju je pogledati, kolikšen delež BDP (bruto domačega proizvoda, op. ur.) država vlaga v raziskave in razvoj (R&R). To vključuje vsa raziskovalna področja, pri čemer so okoljske raziskave le del celote. Norveška je pod evropskim povprečjem, ki znaša 2,2 odstotka, in menim, da bi morala kot država vlagati več.

V kolikšni meri pa norveška družba občuti okoljsko problematiko?

Na splošno velja, da je norveška družba zaskrbljena glede okolja in ima v primerjavi z drugimi državami precej »zeleno« podobo. To je deloma posledica obsežnih zelenih pokrajin in narave v norveških fjordih ter dejstva, da gre za veliko državo z razmeroma majhno gostoto prebivalstva. V praksi pa se tudi velika nor-

veška mesta spopadajo z resnimi okoljskimi težavami, kot sta onesnaževanje in čezmerna potrošnja.

Pri tem moramo upoštevati tudi dejstvo, da večina prihodkov Norveške izvira iz izvoza nafte. To je stalen vir zaskrbljenosti za tisti del družbe, ki ga okoljska vprašanja najbolj begajo.

Ali mladi dovolj skrbijo za okolje? Katere navade bi morali spremeniti, da bi živeli bolj trajnostno?

Na to vprašanje je težko odgovoriti. Zagotovo pa je med mladimi na Norveškem opaziti vse več pozornosti in energije, namenjene spodbujanju naložb in prehodu na bolj trajnostne vire energije. Mislim, da je najpomembnejše, kar lahko naredijo mladi, da spremenijo in prekinijo vzorce potrošnje, ki jih določajo gospodarski interesi.

Ali naša družba dovolj vlaga v trajnostni razvoj in raziskovanje okoljskih problemov?

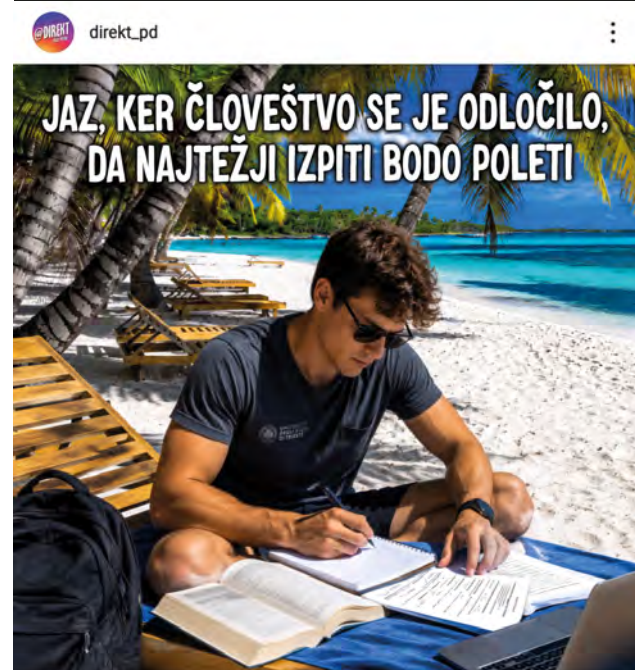
Kratek odgovor je: ne. Kljub spremembam v javnem in zasebnem sektorju v številnih državah je večina okoljskih izzivov globalnega obsega. Zato čedalje pogosteje govorimo o trojni planetarni krizi: podnebnih spremembah, onesnaževanju in izgubi biotske raznovrstnosti. Velik del znanstvene skupnosti se strinja, da sta trenutna hitrost in obseg sprememb »premalo in prepozno«.

Instagram

@direkt_pd #bodidirekten

Meme Damir Terčon

Komentarji Marco D'Errico

- licej.Franceta.Prešerna:** Pretoplo je za učenje, dijaki nujno potrebujejo morje.
- cesare.cremonini:** Samo naj vedo, da Sesljan ni v ničemer podoben slikli.
- ryanair.official:** Kakšen Sesljan, poleti je čas za lete v tujino.
- donald.trump:** S čim pa bodo poganjali letala? Z aperol šprici?
- edi.rama:** Drugače pridite s trajektom v Tirano in si rešite počitnice.
- Booking:** Če gremo tako naprej, bo Albanija polna Italijanov.
- jared.kushner:** Zato je treba graditi nove hotele.
- kim.jong.un:** Mislim, da bodo to poletje leteli samo droni in rakete.

Bodimo zmeraj direktni!

Sodelavke in sodelavci mladinske strani @Direkt: Svetlana Breclj, Julija Cante, Martina Cavotta, Nika Maria Costantin, Marco D'Errico, Malina Dolhar, Lapo Farolfi, Emil Favento, Mila Gergolet, Tadeja Gergolet, Sara Hlabian, Elisabetta Lovero, Martin Kits Nieuwenkamp, Francesco Petaccia, Veronica Piredda in Damir Terčon. Pridruži se nam! Z nami stopi v stik prek Instagrama. Beri nas vsak petek.

Ko se šolsko leto poslavlja doma in drugod

TRST Dijaki odštevaajo dneve do bližajočih se počitnic. A konec šolskega leta se med državami razlikuje. V Združenih državah Amerike študenti radi prireajo zaključne plesne in podpisujejo leto-pise. Po pisanju zadnjega zaključnega izpita maturanti v Nemčiji pripravijo potegavščine in zabavo za učence in učitelje, čemur pravi *Abistreich*. Podobno so četrti in peti razredi slovenskih šol v Trstu in Gorici deležni dolgo pričakovane »valete«. Na Japonskem pa se šolsko leto konča marca, čeprav imajo krajše poletne počitnice. Kljub različnim tradicijam zadnji šolski dnevi povsod vzbujajo spomine in veselje. **Elisabetta Lovero**

Prekinimo vzorce potrošnje, ki jih določajo gospodarski interesi